

Betingelserne for disse offerberedvillige 700 Tillidsmænd — ja, der er maaske mange flere — for at gøre det? Betingelsen er for det første den, „at der ydes Sparekassens Sparere et Tilskud af Halvdelen af Underskuddet i Lighed med den Støtte, der i Februar blev ydet de nødlidende Banker“. Det er dette, jeg har forklaret de Herrer, at dersom Statskassen vil ud med 6½ Mill. Kr., hvoraf de hidtilværende Sparere faa godtgjort Halvdelen af deres Tab, saa er man villig til at garantere hver for 500 Kr. for den solvente Kasse. Det er den første Betingelse. — Den anden Betingelse er, „at der tilvejebringes Lovhjemmel for, at Resten af Underskuddet kan afskrives paa Sparernes Konti, saa at Sparekassen derefter er fuldstændig solid“. Jeg ved ikke, hvad der tænkes paa. Jeg kan ikke udfinde nogen lovlig Hjemmel for at nedskrive en Mands Tilgodehavende i en Sparekasse med det og det Beløb. Det er mig umuligt; Ejendomsretten er ukrænkelig. Om Folks Tilgodehavende i en Sparekasse kan Staten ikke sige: Du har nu 700 Kr. staaende i Sparekassen — i Fremtiden har du kun 350 Kr. Men det er altsaa den anden Betingelse, der her stilles, at der tilvejebringes Lovhjemmel for, at Resten af Underskuddet kan afskrives paa Sparernes Konti. — Den tredje Betingelse er den, at naar man har faaet et saadant Tilskud af Statskassen, og naar man har faaet en tvangsmæssig Afskrivning paa Sparernes Konti — det er man ikke fornøjet med —, saa skal Staten yde et Driftslaan til den fremtidige Virksomhed og Genoplivelse af Sparekassen. — Ja, det er store Fordringer. Paa Betingelse af, at disse Fordringer opfyldes, siger man, saa skriver jeg under, og saa hæfter jeg for 500 Kr.!

Kan dette Papir tages alvorligt? Kan dette stilles frem saaledes, at nu er der gjort noget fra de sjællandske Bønders Side for at rejse Kassen efter det Nederlag, den har lidt? Nej, mine Herrer, vilde de have gjort noget alvorligt, saa skulde de have sagt: Af de 39 Mill. Kr. er der desværre tabt 13 Millioner Kr. Vi skulle staa paa egne Ben, ville ikke henvise til „Tillidsmænd“ — vi ere Mænd, og vi sige da, at de 26 Mill. Kr., som der er fuld Sikkerhed for, dem tage vi med os over i en ny Kasse. Denne Kasse laves altsaa med indestaaende Sparebeløb, Reservefond o. s. v., og de 13 Mill. Kr., som ere tabte, ere tabte; kunne vi redde lidt efterhaanden, ved at det ikke gaar saa galt, som

det ser ud til, ved, at vi faa opgjort Mellemværendet med Eksportforeningen, inddraget de udestaaende Fordringer, redde noget til os, er det godt, men vi genrejse paa egen Haand den Institution, vi selv have været stolte af at styre, en selvstændig ny Kasse — der falde mine Tanker ganske sammen med den første ærede Talers —, som bliver solvent og levedygtig ved vore egne Kræfter. Gør man det, saa er det smukt gjort. Og komme de da og sige: Vi begære Statshjælp, fordi vi ville kunne indkalde vore Kreditorer, vore hidtilværende Sparere, saa kunne vi give dem Ret dertil — det er for Resten ikke saa uoverkommeligt at sætte sig i Forbindelse med 32,000 Mennesker paa Sjælland —, ligesom altsaa Staten kan sige, at naar der er Offerberedvillighed, vil den, hvis de, der melde sig, ikke ville gaa ind paa det og det, hjælpe til en Ordning. Men det er forkert at forlange en privilegeret Stilling, at den sjællandske Bondestands Sparekasse skal være privilegeret — der er jo ikke nogen jyske eller fynske Bondestands eller nogen anden Sparekasse i dette Land, som kommer til Staten og siger: Maa vi for Fremtiden faa Statsgaranti! Det er en stolt gammel Sparekasse, der har haft en Ulykke over sig, som i Stedet for at sige: Paa egen Haand og med egne Kræfter rejse vi os, siger: Vi ville gøre det paa Betingelse af det og det, som alt sammen er Krav til Staten. Jeg tror ikke, at det er heldigt.

Saa gentager jeg min Undskyldning for, at jeg har talt saa udførligt i denne Sag, som forekommer mig at være en alvorlig Sag, og med Hensyn til hvilken det forekommer mig, at man burde første Gang, den kom op i Tinget, sige sin Mening, lægge Sagen for saa tydeligt, man var i Stand til, meget hellere end at lade den løbe let igennem og saa bagefter komme og sige: Det var dog min Mening, at det og det skulde gøres. Derfor har jeg talt saa udførligt, som jeg har gjort. Men ærede Medlemmer ville have set tillige, at mod selve Lovforslaget, som det foreligger med de Ændringer, jeg har antydet, har jeg intet at erindre. Jeg anbefaler, at det efter en saa hurtig Udvalgsbehandling som muligt gaar gennem Tinget med de Ændringer, man maatte blive enig om, at vi give de paagældende ude i Landet den Frist, som behøves, og jeg haaber, at der vil være energiske Mænd, ganske anderledes energiske end hidtil, som ville tage den Sag i deres Hænder og ville føre den til et smukt Maal.